

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre . . . 1 frt.

Minden a lap szellemi részére vonatkozó közlemény, továbbá előfizetések, hirdetések, felszólalások ide intézendők.

SZERKESZTŐSÉG
I. tized 226. szám.

SZENTÉS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI IPAR ÉS GAZDÁSZATI HETILAP.

Megjelen minden szombaton.

HIRDETÉSI ÁRAK:

3 hasábos petítisorát
egyszeri hirdetésnél 20
kr., kétszerinél 15 kr.,
háromszorinál 10 kr.
számítatik.

„NYILTTÉR”
minden sor 15 kr.

Bélyegdíj minden egyes
beiktatásnál 30 kr.

Börmentetlen levelet
nem fogadunk el.

Tisztázzuk az eszméket!

Midőn a szentes-kun-szent-mártoni vasutvonal építése ténynyé vált, azt hitte mindenki, hogy most már jó sokáig nem fog városunknak gondot okozni egy újabb vasutépítési combinatio; hiszen előbb az egyik kiadást kell kihevernünk s azután lenne csak szabad újabb terveket csinálni. Azonban ember tervez — gróf Bethlen Márk végez — vagyis a vasut ünnepélyes megnyitásokor nevezett gróf megjelenésével s az ő kezdeményezése folytán új vasuti csatlakozás, illetve vasutunknak H.-M.-Vásárhelyen keresztül Makóig való kiépítése került felszínre s a gróf mint az előmunkálati engedély társbirtokosa nem is késett az ezen vasut létesítése által érdekelt városokat és községeket a hozzájárulás és előmunkálati költségek megszavazása céljából megkeresni.

A gróf megkeresésére Makó, Mindszent, Szegvár azonnal siettek a hozzájárulást megszavazni, városunk vasutügyi bizottsága és Vásárhely város azonban — igen helyesen — más álláspontra helyezkedtek s egyelőre azt mondták ki, hogy nem kérnek a gróf ur tervéből, hanem más uton akarják a célt elérni.

Nem tudjuk, mit szól Szentés város képviselőtestülete a vasutügyi bizottság javaslatára gróf Bethlen Márk megkeresését illetőleg, de annyit előre is lehet már jelezni, hogy a képviselőtestület nem fogadja el gróf Bethlen Márk feltételeit, melyek lapunk olvasói előtt már eléggé ismeretesek. Azonban nem kevésbé fontos H.-M.-Vásárhely város magatartása, melynek közgyűlése már tárgyalta gróf Bethlen Márk megkeresését s kimondotta azt, hogy a gróf eljárását célra vezetőnek nem tartja. De ennél még többet is mondott, t. i. az e célból kiküldött bizottságot utasította, hogy az ezen vasut által érdekelt városokat, községeket és nagybirtokosokat a város nevében a teendő intézkedések megállapítása végett mielőbb egy közös értekezletre hívja egybe s annak eredményéről a közgyűléshez jelentést tegyen.

Örvendtes tudomásul vehetik e határozatot mindazon városok és községek, melyek a vasut további kiépítése által érdekeltnek vannak, tehát Szentés város is. Egy helybeli lap ugyan még ama határozat előtt azt tanácsolta nem régen Szentés város képviselőtestületének, hogy maga vegye kezébe az egész ügyet s kezdeményezőként lépjen fel. Ezzel Szentés már elkésett, mert H.-M.-Vásárhely fentemlített határozatával megelőzte s véleményünk szerint az ügy javára. Megmondjuk az okokat.

H.-M.-Vásárhely először is az érdekelt városok közt a legtekintélyesebb, legnépesebb s legvagyonosabb, tehát az ő fellépése és kezdeményezése — miután Csongrád vármegye várakozó álláspontot foglalt el, Szentés város pedig egyáltalában még nem is határozott — a legtöbb sikerre nyújthat kilátást. Másodsor H.-M.-Vásárhely középfekvésénél fogva hivatva van egyrészt a szomszéd Csánád, másrészt Csongrád vármegye községei közt közvetítőként szerepelni, s kezdeményezési szándékát annál komolyabban kell venni, mert hamarabb fogott e vasuti kérdés tárgyalásához s e végből már érintkezésbe akar lépni az érdekelt többi városokkal és községekkel. És ha egyszer az érintkezés megtörtént, megszűnik mindenféle elsőség, mert az egyes községek küldötteiből alakítandó vegyes bizottság közös megállapodás szerint fog eljárni s a különböző érdekeket lehetőleg összeegyeztetni iparkodik.

Meg vagyunk győződve, hogy bármely város venné át a kezdeményezést, az ügy érdekében tenné azt, fődolog az, hogy egyetértés vezesse az érdekelt városokat e fontos ügy tárgyalásánál s ez a szempont vezérelt bennünket is e sorok írásánál, mert egyetértés nélkül ott, hol közös érdekek fognak fenn, minden lépés hasztalan.

Előadói javaslat a mezőgazdasági rendtartásról.

VIII. F E J E Z E T.

A gazdasági bizottságokról.

A) A községi (városi) gazdasági bizottságról.

61. §.

Minden községben gazdasági bizottság szervezendő.

62. §.

A községben lakó összes birtokosok a községi (városi) gazdasági bizottság tagjainak megválasztása céljából a községi előjáró (polgármester) elnöklelte alatt évenként egyszer választó gyűlést tartanak.

63. §.

A választó gyűlésen a szavazati jog birtokaránylag történik.

Egy holdnál kevesebbel érdekeltnek 1 szavazatot gyakorolnak; a szavazatok egynegyedénél több szavazatot egy birtokos sem gyakorolhat.

A közgyűlés megtartására a birtokosok területarány szerinti felelősségének jelenléte, érvényes határozathozatalra pedig a jelenlévő birtokosok általános többsége szükséges.

Ha a közgyűlés nem lenne határozatképes, a községi előjáró (polgármester) 15 napon belül új választógyűlést köteles összehívni, mely gyűlésen a jelenlévők határoznak.

Abban az esetben, ha a birtokosság a jelen §-ban megállapított választási jogával nem akar élni, a bizottság tagjait az alispán (polgármester) nevezi ki.

64. §.

A községi (városi) gazdasági bizottság áll:

a) egy elnökből;

b) 12 tanácstagból.

A községi (városi) gazdasági bizottság tagjai 3 évre választandók.

A megválasztott bizottsági tagok egyharmada évenként kilép; a kilépők nevei az első két évben sorsszűzés által, később a működés tartama szerint állapítandók meg.

A kilépők újra választhatók.

A választás vissza nem utasítható, kivéve, ha valaki három éven át mint bizottsági tag már működött. Különös tekintet érdemlő kivételek esetén, a hatóság véleményének meghallgatása után az alispán (polgármester) határoz.

65. §.

A bizottság elnöke a községi bíró, illetőleg rendezett tanácsú és törvényhatósági városokban a polgármester vagy pedig helyettese.

A községi előjáróság tanácsbeli tagjai az elnök felhívására a bizottsági gyűlésekre megjelenni s a kívánt felvilágosításokat megadni kötelesek.

Jegyűjött a bizottság maga választja.

A bizottság határozatképes, ha az elnökön kívül az összes tagoknak legalább egy harmada jelen van.

66. §.

A községi (városi) gazdasági bizottság feladata a következők:

a) megállapítja a vetésforgót (3. §.) s gondoskodik arról, hogy a vetésforgóban takarmányosnak megfelelő hely kijelöltesse (5. §.);

b) szabályozza a közös, ugar és tarlólegeltetést (3. §.), megállapítja a közös legeltetés megkezdésének és befejezésének időpontját (15. §.) s intézkedik az éjjeli legeltetésről név (16. §.);

c) intézkedik a közös határjelek felállítására (8. §.) s a határjárások megtartása iránt (9. §.);

d) intézkedik a mezei utak és ösvények megnyitása iránt (23. §.);

e) megállapítja az aratás, szüretelés, kukoricatörés és a káposztavágás megkezdésének időpontját; f) nyilvántartja a községbeni tenyészállatok létszámát és szaporulatát (54. §.);

g) felügyel arra, hogy a jelen törvénynek a legeltetésre (14—21. §§.), továbbá a mezei utak és ösvények jókarban tartására (26. §.), a községi falkolára (33. §.), a káros állatok és növények irtására és a hasznos madarak oltalmazására (34—43. §§.), az állattenyésztésre (44—54. §.), valamint a mezei rendőrökre (83—91. §.) vonatkozó határozatait, valamint a hatóság rendelkezései megtartassanak;

h) szaktanácsot ad a községi előjáróságnak mindazon gazdasági kérdésekben, melyekre név az hozzáfordul; oly esetekben pedig, midőn törvény- vagy rendelkezés cselekménynek vagy mulasztásnak jön tudomására, megfelelő orvoslás végett felhívás nélkül is köteles a hatóságnak jelentést tenni.

Rendezett tanácsú és törvényhatósági joggal felruházott városokban a városi gazdasági bizottság az elősorolt teendőknél kívül teljesíti mindazokat a feladatokat is, a melyek a járási gazdasági bizottságok körébe utaltattak (74. §.).

67. §.

A községi (városi) gazdasági bizottság összeállítása tekintetében felmerülő kifogások, valamint a határozatai ellen benyújtott fölébevezések megbírálására másodfokban az alispán (polgármester), harmadfokban pedig a földmivelés, ipar- és kereskedelmi minister illetékes.

A bizottságnak a 66. §. a)–e) pontjai alatt felsorolt ügyekben hozott határozatai jogerőre emelkedésük után tudomás, esetleg végrehajtás végett az első fokú hatósággal közlendők.

68. §.

A határjelek és határjelzések körül felmerülő panaszok esetén a gazdasági bizottság helyszíni szemlét tart.

Ezen szemléhez az érdekelt felek, a helyi viszonyokkal ismerős egyének, szükség esetén szakértők is meghívandók.

69. §.

A bizottság a fenforgó sérelemre név a felek között a barátságos kiegyezést megkísérli, ha ez nem sikerül, a bizottság szótöbbséggel határoz.

Szavazatok egyenlősége esetén az elnök szavazata dönt.

A határozat az érdekelt feleknek szóval kihirdetendő s a határjelek a határozat értelmében felállítandók.

70. §.

A 69. §-ban említett határozattal meg nem elégedő félnek jogában áll tulajdonjogi- és birtoklási igényeit a törvény rendes utján érvényesíteni; addig azonban, míg a bíróság ítélete jogerőre emelkedik, a bizottság határozata érvényes.

(Folyt. köv.)

A felolvasások előtt.

Ismeretes városunk közönsége előtt, hogy több helybeli társas egyesület választmányai az első sorban érdekelt egyesületi tagok részére tanulságos és szórakoztató felolvasások rendezését határozták el a bekövetkezett téli időszak tartama alatt s ez ügy érdekében lapunkban egy buzdító cikk is megjelent, melyben párhuzam vonatott városunk s más kisebb városok intelligenciájára közt annak kimutatására, hogy városunk bőven rendelkezik az olyan szórakoztató estélyek tartásához szükséges szellemi munkásokkal. De megjelent egy másik cikk is erre vonatkozólag, melyben ki voltak mutatva azon sokféle akadályok, melyek a társas összejöveteleket majdnem lehetetlenné teszik, mert évekkel ezelőtt azon tényező, melyek közreműködésre hivatva voltak s föl is szállítottak, a rendezők minden ékesszólása dacára különféle hol elfogadható, hol alaptalan okokból közreműködésüket megtagadták s utóbbi cikkirő most is azt a szomorú sorsot jósolta a társas estélyeknek.

Valljuk meg őszintén, hogy jó régen volt az, amikor kellő komolysággal fogtak oly estélyek rendezéséhez — azóta évek multak, az idők változtak s új generatio nőtt fel, mely talán jobb véleménynyel lesz az estélyek iránt mint az előbbi. A tapasztaltakon okulva nem táplálunk ugyan most sem vérmes reményeket — bár csalódnánk! — de más részről pessimisták sem vagyunk, de hogy igazat mondjunk, ki kell jelentenünk, hogy a dolog sikere a közönség magatartásától függ.

Hogy ugy a látogató közönségre mint a közreműködésre majd felhívandó tényezőkre buzdítólag hassunk, néhány példát hozunk fel.

A szomszédos H.-M.-Vásárhelyen dacára annak, hogy ott sincsenek jobb társadalmi viszonyok mint mi nálunk, minden évben tudják összehozni a közönséget, mihielyt estélyeket rendeznek. A kis Turócmezőnek még kisebb székelyhelyen Turóc Szt. Mártonban, hol a magyarság a megyei tisztikarra, a polgári iskola tantestületére s még néhány családra szorítokozik, évek óta vannak szokásban a felolvasó estélyek s a mostani időszakban már a másodikikat rendezték Justh főispán kedves leányának föllépése és közreműködése mellett. És akár menjünk föl a Kárpátok bércéinek közvetlen közelébe, Árva vármegye Alsó-kubin vagy Trsztena városaiba, melyek egyike a megyének, másika egy

állami gymnásiumnak székhelye, ott is örömmel fogadják a teli estélyeket, sőt a szomszéd falvakban elszigetelt intelligens családok is keresik fel olyankor az estélyeket a zord éghajlat és időjárás dacára.

De mi is gátolja nálunk a közreműködők megszerzését és a családok összetalálkozását? Legyünk őszinték s valljuk be, de le is tegyük hibáinkat.

Némely családok nem ismernek társadalmi életet, mert a rokoni kötelékhez tartozókon kívül másokkal nem igen törődnek — pedig társadalmi állásoknál fogva hivatalosan volnának a társadalom iránti kötelezettségeket nem csak ismerni, hanem teljesíteni is. A fellépésre felszólítottak közül né melyek azt hiszik, hogy csak is új costümben lehet fellépni, nem gondolván meg, hogy egy társas estély messze áll egy concerttól — s mivel nem mindenkinek áll módjában minden föllépéskor új costümben megjelenni, tehát különféle ürügy alatt nem teljesíti a rendezők óhaját. Mások azt hiszik, hogy fellépésüket a legszigorubb kritikával mérlegeli majd a közönség, nem gondolván meg, hogy a közönség nem kritizálás, hanem szórakozás végett jelent meg. Sok kicsinyes dolgot tudnánk felhozni, a melyek valóban figyelmet sem érdemelnek s mégis roppant befolyással vannak úgy a közönség mint közreműködőkre, de nem az a cél lebeg szemünk előtt, hogy recrimináljunk, hanem inkább buzdítólag hassunk mind két részre.

Hogy az estélyek sikerüljenek, szükséges, hogy a közönség, melynek mulatására végre is az estélyek rendeztetnek, jó indulattal viseltessék a közreműködők iránt. Ha vannak is oly családok, kikkel talán nem rokonszenvezünk, de találunk ott olyanokat is, kikkel szívesen találkozunk. A fellépők iránt legyünk jó indulattal még akkor is, ha fellépésükben talán némi hiányt észlelnénk is, mert könnyebb valamit végig hallgatni, mint fáradozni. Ne tekintsük az estélyeket divatszemből, hanem jelenjünk meg oly costümben, amilyen van s bizonyosan eléggé tisztességes az oly alkalomra, mert nem nagyszabásu concerttal vagy bállal van dolgunk, hanem egyszerű társas összejövetellel. S ha ily felfogás vezérli majd a társadalmat, akkor el lesz érve a cél s nem kell jövőre az újságokban vitakozni a fölött, vajjon lehetséges-e Szentesen felolvasó estélyek tartása vagy sem.

Részünkről a rendezendő estélyeknek a leg-szebb sikert óhajtjuk.

Tárgysorozata

a Csongrád vármegye törvényhatósági bizottságának Szentesen 1887-ik évi december hó 15-én s folytatólag tartandó rendes közgyűlésének.

- 1.) Alispáni negyedéves jelentés.
- 2.) Az igazoló választmányak 1888. évre megválasztása.
- 3.) Alispáni jelentés a törvényhatósági ipartanácsba 1888-ik évre két rendes és két póttagnak és egy jegyzőnek megválasztása tárgyában.
- 4.) A közigazgatási bizottságból kilépő 5 tag helyett újaknak megválasztása.
- 5.) A nagymélt. m. kir. belügyministeriumnak f.

évi 71,199. sz. a. kelt intézvénye, melylyel a vármegyeének az 1888-ik évre szerkesztett költségvetési előirányzatát jóváhagyva leküldi.

6.) Ugyanannak 68,033. sz. a. kelt intézvénye, melylyel Csongrád vármegyeének a betegség vagy szellemi fogyatkozás folytán munkaképtelenné vált tisztviselő, segéd és kezelőszemélyzet tagjaival szemben követhető eljárásról alkotott szabályrendeletét jóváhagyja.

7.) Ugyanannak 74,574. sz. a. kelt intézvénye a dorosmai árvatár 1886-ik évi mérlegére vonatkozólag.

8.) Ugyanannak 63,162. sz. a. kelt intézvénye, melyben a Csongrád vármegyei tisztviselő, segéd, kezelő- és szolgálószemélyzet nyugdíj-szabályrendeletét jóváhagyja.

9.) Ugyanannak 74,271. sz. a. kelt intézvénye a vármegyei árvaszékhöz kért napdíjas irnok ideiglenes alkalmazása és egy kiadói állás rendszeresítése tárgyában.

10.) Ugyanannak 72,621. sz. a. kelt intézvénye a kincstár részére 1887-ik évben engedély mellett termelt dohány beváltásához politikai biztosok kirendelése iránt.

11.) A nagymélt. m. kir. belügyministeriumnak 75,672. sz. a. kelt intézvénye Kossa László tisztb. aljegyző közigazgatási gyakornok által kérelmezett 100 frtnyi segély tárgyában.

12.) Ugyanannak 67,157. sz. a. kelt intézvénye Tóth József dorosmai lakosnak, Dorosma város képviselőtestületének 15. sz. a. hozott határozata ellen beadott felelőrehozatalra vonatkozólag, s ezzel kapcsolatban Kiss István dorosmai plébánosnak kérelme a pap-tanyai épületek kijavítása iránt Dorosma város képviselőtestülete által 97/886 sz. a. hozott határozat érdemleges elbírálása tárgyában.

13.) Ugyanannak Forgó G. Imre csongrádi lakosnak Csongrád város képviselőtestületének 73. sz. a. hozott határozata ellen beadott felelőrehozatali ügyében 54, 980. sz. a. kelt intézvénye.

14.) A nagymélt. m. kir. honvédelmi ministeriumnak 49,950. sz. a. kelt rendelete az 1888-ik évi újoncállítás keresztülviteléről tárgyában.

15.) Ugyanannak 53,521. sz. a. kelt rendelete a lovatató bizottság megalakítása tárgyában.

16.) Az országos nőiparogyesület felhívása az egyesületbe való belépés iránt.

17.) Pest-Pilis-Solt Kiskun vármegye közönségének az éves cselédek felmondási és szegődési idejének megállapítására alkotott szabályrendelete.

18.) Bereg vármegye közönségének a törvényhatóságok tisztviselői nyugdíj alapja javára jövedelmezendő állami sorsjáték rendezése tárgyában a nagymélt. m. kir. belügyministeriumhoz intézett felirata.

19.) Ugocea vármegyeének hasonló irányú felirata.

20.) Békés vármegye közönségének kisdiedővök kötelező felállítására vonatkozó törvényjavaslatnak benyújtása iránt a nagymélt. m. kir. belügyministeriumhoz intézett felirata.

21.) Szentés városának módosított szervezeti szabályrendelete.

22.) Mágocs községnek a települők iránt alkotott szabályrendelete, és erre vonatkozó ügyészi vélemény.

23.) Szentés városának az 1888-ik évre szerkesztett költségvetési előirányzata.

24.) Csongrád városának az 1888-ik évre szerkesztett költségvetési előirányzata.

25.) Sövényháza községnek az 1888-ik évre szerkesztett költségvetési előirányzata.

26.) Dorosma városnak az 1888-ik évre szerkesztett költségvetési előirányzata.

27.) Mágocs községnek az 1888-ik évre előirányzott költségvetése.

28.) Sándorfalva községnek 1888-ik évre előirányzott költségvetése.

29.) Szentés város közönségének 102. sz. a. kelt határozata a rendőri létszámának szaporítása tárgyában.

30.) Alispáni jelentés a szegvári megyei szék-épület alsó helyiségeinek hasznosítására adása tárgyában.

31.) Ügyészi vélemény Forgó G. Imrénének Csongrád város képviselőtestülete által 170 sz. a. hozott határozat ellen beadott felelőrehozatali tárgyában.

32.) Ügyészi vélemény Forgó G. Imrénének 162., 163. és 166. számok alatt hozott határozatok ellen beadott felelőrehozatali tárgyában.

33.) Ügyészi vélemény Pirocska István csongrádi lakosnak Csongrád város képviselőtestületének 160. sz. a. hozott határozata ellen beadott felelőrehozatali tárgyában.

34.) Ügyészi vélemény Sohlya Antal csongrádi lakosnak Csongrád város képviselőtestületének 150. sz. a. hozott határozata ellen beadott felelőrehozatali tárgyában.

35.) Ügyészi vélemény idősb Greskovics Pálnak Csongrád város képviselőtestülete által hozott 177 és 178 sz. határozatok ellen beadott felelőrehozatali tárgyában.

36.) Lévai Antal és társainak Csongrád város ellen 2400 frt s járadékai iránt folytatott keresete. Ezzel kapcsolatban megyei ügyészi vélemény.

37.) Szentés városának 1886-ik évi gyámmentési számadása s Szentés város közönségének e számadásra hozott 90./1887. sz. határozata ellen Győri Ferenc pénztárnok és Horváth Jenő ellenőr által beadott felelőrehozatali tárgyában.

38.) A községektől beérkezett számadások elbírálása.

39.) A számonkérő szék jegyzőkönyve.

Kelt Szentesen 1887 évi dec. 2.

STAMMER SÁNDOR,
alispán.

Világfolyása.

Országgyűlés. Rég volt a parlamentben oly izgatott ülés, mint mult hó 30-án. Napirenden a dohányjövédéki törvényjavaslat állott, de szerda az interpellációk napja s a mai nap interpellációitól a szárnyaló hír szenzációs dolgokat várt. Az interpellációs könyv felolvasása megerősítette a szállongó híreket, mert abban Fenyvessy Ferenc interpellációja az intendáns-ügyben, Eötvös Karoly interpellációja Széchenyi Pál mandátuma tárgyában, és Polónyi Géza interpellációja a nemzeti muzeum s az Esterházy-képtár múkincseivel történt visszaélések tárgyában. Hiába jelentette ki az elnök, hogy most a dohányjövédéki javaslat tárgyalása következik s az interpellációk csak az ülés végén fognak megtörténni, hiába fogott hozzá Hegedűs Sándor az új dohánytörvény dicséréséhez, a ház mégis csak az interpellációkkal foglalkozott. Az interpellációkról suttogtak, beszéltek úgy bent a tanácskozó teremben, mint kiint a folyosókon. Megjelent a folyosón a rossz hír szárnyaira jutott muzeumnak igazgatója Pulszky Ferenc is, hogy Trefort s Tisza miniszterekkel beszéljen. Pulszky megjelenése még jobban növelte a szenzációt. Hiába szólalt fel a dohányjövédéki vitában Helli is, hogy védelmezze Wekerle államtitkárral s Tisza pénzügyminiszter beszédével szemben a függetlenségi párt határozati javaslatát, bármily sikerülten verte is vissza a határozati javaslat ellen intézett támadá-

„SZENTES és VIDÉKE” TÁRSÁGA.

AZ ÖRÖKÖS.

Elbeszélés.

(4.)

IRTA: CSUPPAY FERENCZ.

(Folytatás.)

Bocsáss meg, Ilon, oh bocsáss meg, hogy így gondolkodtam felőled, s hogy ama kiméletlen szavakkal megbántottam a te tiszta lelkedet. Oh meg tudsz-e bocsátani Ilon?

— Anyám, én neked megbocsátani! Hisz nincs mit! Emlékezhetsz még, mit fogadtunk atyáknak, hogy szeretni fogjuk egymást, s ezt megszeghetném e én? Anyám én szeretlek és szeretlek is mindig.

Ilona valóban annyira ragaszkodott mostohájához, hogy édes anyját sem szerethette volna jobban. S mostohája, legalább e percekben, szintén igazán érezte azt, amit mondott, s ha nem lett volna oly változó természetű, bizonyára békés és nyugodt életnek nézhetett volna elebe leánya mellett.

— Bár mindig így ismertelek volna leányom! Oh mint bánom, hogy csak egy percre is félre értetted! Boldog vagyok, Ilon, hogy leányomnak nevezhetlek. Csak atyád meg ne halt volna, hogy látná: milyen jó gyermeke van!

III.

Csendesen telt le a Rávai-ház életében a gyászév, nem zavarta őket senki, még az öreg Máté Gáspár sem látogatta meg szeretett kicsikéjét: Ilont.

Ez a Máté Gáspár a Rávai első nejeének testvére lévén az elhunytak végakarata szerint az Ilonka gyámjává volt rendelve. Máté ur ifju korában tekintélyes birtek felett rendelkezett, hanem a külföldön nagyon hamarosan a nyakára hágtott mindenének. Itthon vésűségére a Rávai gazdaságának felügyelője lett. Rávaiék nagyon szerették az öreget, a ki eleinte gyakori vendég volt a háznál, de később, a mint új asszony került a családba,

mindinkább elmaradozott. Folyvást ritkábbra fogta a látogatásokat, mert ő, kinek ősei hét szilvafás nemeseke voltak, sehogy sem akart a „polgár” asszonnyal megbarátkozni.

Rávainének esze ágában sem volt a végrendeletet megtámadni. Bizott leányában s bár előre félt, hogy Máté a végrendelet megváltoztatását ellenezni fogja, de megnyugodott abban a gondolatban, hogy ha leánya férjhez megy és nagykoru lesz, akkor azt tehet, a mit akar. Leányában pedig sokkal jobban bizott, mintsem hitte volna, hogy az szavát megváltoztatja.

Egész csendesen éltek a gyászév alatt, vendégek ritkán érkeztek, s ha jöttek is, hosszasan nem maradtak ott, mert látták, hogy Rávaiék gyásza igazi. S épen e körülményben találták sokan okát annak, hogy Rávainé a maga és fia érdekeit annyira sértő végrendelet ellen nem tette meg a szükséges lépéseket.

Azonban eltelt a gyászév. . .

A Rávai-háznál ha nem is egyszerre, de lassanként minden átváltozott. A látogatások gyakoribbak lettek, a ház mindinkább zajosabbá vált s Rávaiék is eljártak egy-egy helyre. Csodálkoztak azonban, hogy akármilyen nyilvános mulatság volt, ott Rávaiék nem jelentek meg, pedig mind Ilonnak, mind az özvegynek bőven akadtak udvarlói.

Nagyon szerette volna a fiatalág Rávaiékat is bevonni a nyilvános mulatságokba, de azok mindenkor tudtak valami kibuvót találni, a mivel magokat ki mentették.

Azonban nemskora oly alkalom kínálkozott, mely alól Rávaiék sem vonhatták ki magokat. Jótékony célú táncmulatságot rendeznek a b i nőgyűlet javára. Úgy is lett. A fiatalág szépen összejött. Tervezték, gondolkodtak, míg végre abban állapodtak meg, hogy Rávainét fogják telkérni a ház lady patronesséul.

Rávainé már hallott valamit a fiatalág mozgalmáról, épen azért szívélyesen fogadta a nála megjelent költőket.

Gyergyai Béla fiatal ügyvéd, a bizottság szónokája, ügyesen előadta, hogy mily sajnósan nélkülöztek eddig is az ő és leánya jelenlétét; ne vonja hát vissza többé magát, fogadja el a lady-patroness tisztét s kötelezze ez által örök hálaára maga iránt a fiatalágot.

Rávainé elfogadta. Kijelentette, hogy igazán örül a fiatalág által irántuk tanúsított érdeklődésnek, elfogadja azt, amire kéri, s nagyon köszöni.

Pár percig beszélgettek még. — Rávainé különösen Gyergyait tüntette ki, de azért a költősség többi tagjairól sem feledkezett meg, mindegyikkel váltott egy pár szívélyes szót.

— Te, szolt Fekete Frici Gyergyaihoz, miután el-távoztak, szerencsés fickó vagy. Rávainé egészen beléd bolondult.

— No csak ne bolondozzál; azért tán, hogy egy pár szívélyes szót váltott velem?... azt veled is megtette.

Fekete Frici (megyei aljegyző volt) nagyot hurogított a szemével, azután mondá:

— Tudom én azt. Tudom már régen, hogy miben sántikálsz. Szeret téged az az asszony; észrevettem, de ne hidd, hogy elengedi játszani neked azt a komédiát: „nézd meg az anyját, vedd el a lányát,” mert ezt akard, ugye?

— Csakugyan? — felelt Gyergyai — hát lánya is van Rávainéknak?! Emlékszem, de hisz az még bakfisch! . . .

—Bakfisch! . . . akire pár millió néz! Hisz te is tudod az apja végrendeletét?

— No azt meg fogja az özvegy támadni s az ő javára fog eldúlni a pör. Olyan pör lesz, hogy még Dobos Lexi barátunk is megnyerjé.

Dobos Lexi pedig arról volt nevezetes a városban, hogy egész életében egyetlen egy pöre volt, azt is elvesztette.

— De hisz nem is indított s nem is hiszem, hogy pört indítana Rávainé. . . .

— De fog!

— Ki mondotta?

— Seuki. Én tudom.

— Talán már meg is bizott vele?

— Engem? Ugyan ne bolondozzál már! Szamárság az egész. Te mindenben nagyot látsz. Csak nem képzeled Rávainét oly együgyűnek, hogy bele nyugodnék a végrendeletbe?

— Amiut a példa mutatja.

(Folyt. köv.)

sokat, beszéde ma nem részesült a megérdemelt figyelemben, mert a hangulatot már a kínos Pulszky-ügy dominálta. E közben egy a házban, mint a folyosón gyorsan köztudomásúvá vált, hogy Polónyi Géza Trefort és Pulszky kérelmére szombatra halasztja interpellációjának megtételét. Trefort különösen kérte Polónyit az elhalasztásra, hogy ezen a nemzeti becsületet is érintő kínos ügyben az interpellációt nyomban követhesse a kormány részéről határozott, alapos nyilatkozat. Polónyi rá is állott az elhalasztásra. Most ezt az elhalasztást kezdték kommentálni. Ha semmi sem igaz a csunya hirben, miért nem lehet azt rögtön megcafolni? Ha igaz az, hogy folyik a vizsgálat, minek azt tovább titkolni? Ilyen különböző kommentátorai akadtak Trefort és Polónyi megegyezésének. Az interpelláció elhalasztásának híre némileg javára volt a dohányjövédéki vitának, az érdeklődés jobban kezdett a törvényjavaslat felé fordulni s Helli figyelmesebb hallgatóság előtt fejezhette be beszédét. De hogy Trefort miniszternek szombatig nyugta legyen, azt nem engedhette Komlóssy Ferenc, a múlt évi Trefort-ellenes parlamenti botrányból ismeretes antiszemita képviselő. Ha Polónyi ma áll az interpellációtól, akkor interpellál ő. Nyomban meg is írta s bejelentette Péchy Tamás elnöknek sürgős interpellációját. De már akkor Trefort inkább Polónyinak felel, s mire Tisza pénzügyminiszter elmondta a dohányjövédéki vitában az utolsó szót, tudta már az egész ház, hogy Polónyi mégis csak interpellál. Délután egy órakor ért véget a dohányjövédéki törvényjavaslat általános vitája s jött a sor a szavazásra. A függtlenségi negyvenötös párt, tekintettel Eötvös s Polónyi nagyfotosságu interpellációjára, hogy ezek meghallgatására kellő idő legyen, visszavonta a névszerinti szavazás kérését. A kormánypárt egy része szintén vissza akarta vonni, de a másik rész nem. Végre Tisza jelenté ki a kormánypárti szavazatkérés visszavonását — Felállással történt meg a szavazás. A jobboldali padokról sűrű tömeg állt fel először Gullner halasztó indítványának elvetésére, azután a törvényjavaslat megszavazására s ezzel Helliellenindítványának az elvetésére. A törvényjavaslat részletes tárgyalása tegnapi maradt s következtek a várva várt interpellációk, a melyek kedvéért a sűrűn telt karzat az ülés elejétől mindvégig kitartott. Fenyvessy Ferenc az intendánsi botrány iránt való interpellálást szombatra halasztotta. Maradt még két botrány.

Az egész ház s a karzati közönség feszült figyelmű volt kezdte meg beszédét Polónyi Géza a nemzeti muzeumról s az Esterházy-képtárról szóló hírekről, melyek valóságáról vagy valótlanosságáról kért felvilágosítást. A mint Polónyi az Esterházy-képtárnál uralkodó állapotokról beszélt, a képtár igazgatója Pulszky Károly képviselő, idegesen, izgatottan mozgott helyén Polónyival szemben a jobboldalon. A midőn Polónyi arról szólt, hogy apa, fia és vő által való családi kezelés az ellenőrzést okvetlen lazává teszi, a jobboldalról is volt némi gyenge helyeslés hallható. Az interpelláció alatt a miniszterek közül csak Trefort, Fabinyi s később Széchenyi voltak jelen. Polónyi beszédének befejezése után Trefort közoktatásügyi miniszter, a kinek hatósága alá tartoznak a muzeumok, rögtön felállott s egyelőre annyit mondott válaszul, hogy erős hite szerint alaptalanok a felhozott hírek, mert erkölcsileg lehetetlennek tartja azokat. Polónyi ezt az előzetes választ egyelőre tudomásul vette. Polónyi szavainak végeztével Pulszky Károly kikelt s izgatott arccal az emelvényre rohant s személyes kérdésben szót akart kérni, de környezete visszatartotta őt s az elvők sem adta meg neki a szót. Végül felállott Eötvös Károly, hogy elmondja a sorrend szerint utolsó, de tárgyánál fogva legkevésbé sem utolsó interpellációját. Eötvös Károly az összminiszteriumhoz intézett interpellációjában azt a kérdést intézte a belügyminiszterhez, miért nem rendeli el a hibás válatztási közegek ellen a fegyelmi vizsgálatot; az igazságügy-minisztertől pedig azt kérdezte, hogy szándékozik-e a bűnöskéket büntető bíróság elé állítani. Rendkívül fokozott érdeklődés között intézte kérdését magához Széchenyihez. Még Tisza miniszterelnökhöz volt két kérdése Eötvösnek: az egyik a választó polgárok jogserelmére vonatkozott, az utolsóban azt kérdezte Eötvös Tiszától, hogy nem látja-e szükségesnek ő felségét a királyt értesíteni arról, hogy a korona egyik tanácsosa mily módon jutott képviselői mandátumhoz.

HIREK.

— **Törs Kálmán**, városunk szervezte tisztelt országgy. képviselője múlt hó 26-án a végül jelent meg városunkban, hogy már negyed ízben történt megválasztásáért köszönetet mondjon a választó polgároknak. Az nap délutáni vonattal megérkezvén a pályaháznál a városi tanács nevében Arady Kálmán városi rendőrfőkapitány, a 48-as kör nevében Sima

Ferere körelnök, a városi tanácssteremben Sarkadi N. Mihály polgármester üdvözölte. Másnap, az az vasárnap d. e. 11 órakor a ref. templom előtti téren tartotta köszönő beszédét, megemlékezően egyúttal a dohány monopóliumra vonatkozó s jelenleg az országgyűlésen tárgyalás alatt lévő törvény javaslatról és a fogyasztási adók emelését célzó javaslatról. Beszédjét több ízben zajos éljenzessel kísérték. Délben a 48-as körben bankett volt, hol Törs Kálmán, Sima F. Pólya F. s többen lelkes felköszöntőt mondtak. Este a nagyvendéglőben a 48-as kör által rendezett bálban is megjelent a képviselő, hol hasonlóképen óvatiókban részesült. Részünkről, minden politikai elvtől eltekintve, őszintén óhajljuk, hogy képviselőnk — ki saját szavai szerint választóinak érdekét képviselői szereplésének egyik főfeladatát tekinti s ezt tényleg be is bizonyította, e feladatra teljesítésében friss erőben és egészségsben viselje e mandátumot az általa képviselt város szellemi s anyagi boldogítására.

— **Nyilvános köszönet.** A szentesi iparos ifjak egylete által f. é. nov. 26-án rendezett bál alkalmával a következő felülfizetések tételtek: T. J. ur 2 frt, Dobrai Sándor ur 2 frt, Balázsovits Norbert ur 2 frt, özv. Macskási Sámuelné urnő 1 frt, Bányay József ur 1 frt, Varga Sándor ur 1 frt, Csillag Armin ur 1 frt, Aradi Kálmán ur 1 frt, Hoffer József (cipész) ur 50 kr., Tóth László ur 50 kr., Vajda Lajos ur 50 kr., Wellisch Vilmos ur 50 kr., összesen 13 frt. Midőn a fentebbi összeg átvételét nyugtatom, hálás köszönettel mondom az egylet nevében az igen tisztelt felülfizetőknél. Szentes, 1887. dec. 1. Berceli Dániel pénztárnok.

— **Gyászhir.** A nagyszámu Sarkadi család egy tagja, az anyák egyik mintaképe hunyt s temettetett el e hét elején azaz múlt hó 29-én — Sarkadi Nagy Julianna. E szomorú gyászbeszédet a család következő értesítéssel tudatta városunk lakosságával: Sarkadi Nagy István mint férj, továbbá Sarkadi Nagy Imre s neje Bán Etelka, István, Mihály, Sándor, Zsuzsanna mint gyermekek, mely megszomorodott szívvel jelentik a gondos hűségű feleségnek, a felejthetlen emlékü jó édes anyának: *Sarkadi Nagy Juliannának*, hosszas szenvedés után f. é. nov. 28-án reggeli 6 órakor, élete 50 ik esztendejében történt gyászos kimulását. — Béke lengjen porai felett?

— **Serenád** adott a helybeli dalárda e hó 1-jén Dósa Béláné urnőnek nevéstelye alkalmából, kinek kedves férje Dósa Béla gyógyszerész és szentesi hitelszövetkezeti igazgató a dalárda buzgó alelnöke. Szerkesztőségünk örömmel adja a viszhangot: éljen a kedves pár igen sokáig boldogul.

— **Hangverseny.** A múlt hóra tervezett hangversenyt a helybeli dalárda e hó 17-én fogja megtartani s előre mondhatjuk, hogy igen változatos programmal. Ez alkalommal sajnálatunkat kell kifejeznünk a fölötte, hogy Pokornyné urnő, ki az első felkérésre a legkészségesebben vállalkozott zongorajátékra, közbejött betegsége miatt nem gyönyörködtetheti preacis játékkal a közönséget, de reméljük, hogy — a mi késik, nem mulik — s addig is iparkodni fog a rendezőség a támadt hézagot kellőképen kitölteni.

— **Nemes adomány.** Fleischmann József, vasutunk volt műszaki mérnökvezetője a múlt vasárnapon rendezett 48-as bál alkalmából — melynek tisztá jövedelme a kör által veendő ház alapjára van szánva — e célra 100 frttal járult. Tekintve a mai korszakban nyilvánuló na gyobb adományok ritkaságát, csak dicsérettel említhetjük levezött mérnök urnak generositását s utánzásra méltó példának állítjuk azoknak, kik itt születtek, itt élnek s vagyoni állásuknál fogva bármely téren hasonló áldozatkészséget tanúsíthatnának — csak egy kis jóakarattal s felvilágosodottsággal kell hozzá. Éljen a nemes lelkű adakozó sokáig!

— **Megyei közgyűlés** lesz e hó 15-én s esetleg következő napokon is, melyek tárgysorozatát előleges tájékoztató végett lapunk mai száma közli.

— **Szépen sikerült** múlt szombaton az iparos ifjak egylete által rendezett bál s azt hisszük, hogy egy kis anyagi sikerrel is volt összekötve. Örömmel néztük az iparos osztály új nemzedékét s habár a táncosnők száma nagyobb volt a táncosokénál, mégis a jelen volt ifjak és rendezők mindenik táncosnőre fordították figyelmüket, a mi a bálaknál nagy ritkaság.

— **Erlésbeck (Erdős) Ferenc** kir mérnök a „Pesti Napló” szerint nem bocsátott el az állami szolgálatból, mint a „Csongrádmező”-ben tévesen volt közölve a kistiszai zilipszakadasi katasztrófából kifolyólag, hanem visszahelyeztetett a pancsovai m. kir. folyamár-nökségi hivatalhoz. Habár nem ismerjük az illető mérnök urat — s nem is mi regisztráltuk róla ama nem épen hízelt hírt, de ismerősei örömeire és megnyugtatósára szívesen közöljük a „Pesti Napló”-ból átvett helyreigazítást.

— **Lapunk mai számában** befejeztük az ármentesítő társulatnak legutóbb megtartott közgyűléséről szóló közleményünket anélkül, hogy lapunk egyéb rovatait kihagytuk volna.

— **Gőzhajózási közlekedésünk**, mint minden tél kezdetén, az idén is a Tiszán e hó 6-ától fogva be fog szüneteltetni.

— **Kinek kell ingyen egy diszes képes naptár?** Az fizessen elő a 25.000 példányban megjelenő „Budapest” című képes politikai napilapra legalább 1/4 évre. Fenáll 11 év óta, környezve a legjobb erők által. Előfizetési ára: egész évre 12 frt; félévre 6 frt; negyedévre 3 frt.

Ki nyert?

A LAZILKA SORSJEGYEK IV. húzását tegnapelőtt eszközölték a közoktatásügyi miniszterium helyiségében.

A törlesztési húzásban a következő hat sorozatszám húzatott ki: **361, 1469, 1514, 5347, 6388** és **7501**, a melyeknek összes nyerőszámai egyenkint 10 frtot nyertek

100,000 frtos főnyeremény a 4514 sorsz. 51 nyerőszámra esett.

5000 frtot nyert 1575—26.

1000 frtot nyertek: 2791—55, 4322—06 és 7760—88.

500 frtot nyertek: 4918—82, 6832—83, 7402—71 és 7804—2.

100—100 frtot nyertek: 39—40, 983—10, 1087—14, 1241—14, 1255—60, 1859—71, 1890—30, 1904—88, 2648—70, 2788—20, 2957—56, 3162—43, 3278—67, 3763—27, 3928—52, 4301—02, 4450—73, 4948—70, 5102—07, 5125—25, 5618—09, 6319—47, 7380—65, 7685—75, 7941—92.

50—50 frtot nyertek: 50—100, 52—54, 164—85, 230—72, 1037—63, 1119—31, 1185—68, 1224—20, — 1232—85, 1684—18, 1873—45, 2083—5, 2192—47, 2229—35, 2301—46, 2418—52, 2586—91, 2640—81, 2769—40, 3331—17, 3453—37, 3652—01, 3968—22, 4075—35, 4255—80, 4379—28, 4469—15, 5109—38, 5157—20, 5189—98, 5320—68, 5660—82, 5734—80, 5779—19, 5887—73, 5922—79, 6042—44, 6161—69, 6390—26, 6475—88, 6542—91, 7054—36, 7099—71, 7387—16, 7479—46, 7522—66, 7603—40, 7681—49, 7684—24, 7743—24.

25—25 frtot nyertek: 7573—17, 3970—99, 189—30, 7945—85, 1276—29, 1506—10, 1814—44, 6843—63, 598—50, 6159—32, 7243—53, 2084—09, 5266—12, 2949—33, 2292—37, 6367—04, 7364—31, 6398—63, 07—77, 1467—35, 5159—57, 6745—33, 3032—19, 7336—17, 7619—61, 3800—44, 549—60, 5926—3, 3449—11, 5695—26, 7990—82, 6515—99, 6704—45, 77—66, 7538—70, 1650—48, 1995—68, 6434—65, 7857—54, 4224—33, 6700—40, 6386—100, 2718—79, 4152—85, 6013—43, 3490—64, 4502—56, 1832—10, 3318—84, 1049—46, 7273—64, 7011—39.

Gazdászati és üzleti értesítés.

Szentes, 1887. december 2.

Őszi szántásvetés, szőlőtanács be van nagyobb-részt végezve, az őszi vetésekre jó gyenge idő jár, a mennyiben a nedves ködös idő befolyással lehet a tenyésztetre.

A gabna üzletben szintén szünetre van kárhóztatva a forgalom, melyet a járhatlan rossz utak, de leginkább a buza árak jelentékeny esése okoz. A hét folyamán igen lehangoló hatással volt a buza ára, hogy a németországi beviteli vámemelés megkésztetődött és azt rögtön életbe léptették; a buza és rozs vámját 3 márkáról (egy márká 60 kr.) 6 márkára, — lisztnek vámját 7 márkáról 12 márkára emelték, melynek következtében a buza ára 30—40 krt vesztett. Buza mm. 6 frt — 6 frt 10 kr.

Árpa (köböllel) 3 frt 80 kr. — 4 frt., mm. 4 frt 60 kr.

Kukorica (köböllel) 4 frt., mm. 4 frt 30 kr.

Zab (köböllel) 2 frt 70 kr., mm. 5 frt.

Köles mm. 5 frt 20 kr.

Ó szalonna mm. 48 frt.

Uj szalonna mm. 36 frt.

Hízott sertés kilóval 36—37 kr. levonva párjánál 40—45 kilót és 4%-töltit.

NYILTER.

Schwarzseidene Faille, Française, Surah, Satin merveilleux, Satin, Luxor, Atlasse, Damaste, Ripse und Taffete, fl. 10 per Meter bis fl. 8.85 (in ca 120 versch. Qual.) versendet in einzelnen Roben und Stücken zollfrei ins Haus das Seidenfabrik-Depot G. Henneberg. (K. und K. Hoflieferant), Zürich. Muster umgehend Briefe kosten 10 kr. Porto. (1.)

Hirdetmény.

Szentes város tanácsának 1928/1887. t. sz. határozata folytán 250 darab utcai lámpa éjjeli világítása 1888-dik évi jan. 1-től 1889. évi január 1-ig terjedő egy évre, vállalat utján f. évi december 11-dikén délelőtt 11 órakor a tanács teremben tartandó nyilvános szóbeli árlejtésen ki fog adatni.

Felhivatnak vállalkozni kívánók, hogy kellő bánatpénzzel ellátva, a jelzett időben alulírott hivatal helyiségében, hol a feltételek bővebben is megtekinthetők, jelenjenek meg.

Szentes, 1887. dec. 1. **Nagy Imre,** tanácsnok.

Kiadó lakás.

Ehrlich Józsefné III. t. házában 3 utcai és 1 udvari szobából, konyha, kamra, tűzrevalós és pincéből álló lakás van kiadó. Értkezhetni ugyanott.

Dietrich és Gottschlig

csász. kir. udvari szállító

thea- és rum-kereskedése

BUDAPEST.

Szíves tudomásul!

Az ideai kávé-árak, dacára a csekély minőségnek, a szük aratás következtében folyton emelkednek, ellenben a thea aratás, az illatos finom minőségűekből igen bő volt. Eltekintve attól, hogy a thea sokkal egészségesebb élvezeti szer mint a kávé, emellegya ma a thea élvezete sokkal olcsóbb mint a kávé.

Dus választéka az ideai aratású theáknak. — Jamaikai és braziliai rum, cognac, finom pezsgók, első minőségű magyar cognac, eredeti hollandi és francia liqueurök, theas edények, francia pálinka sóval és sónélkül. stb.

Gyors és pontos kiszolgáltatás.

Árjegyzékek kívánatra bárhova is ingyen és bérmentve.

Kiadó kaszáló.

Fried Zeigmondnak Terehalmán 500 hold és Rekettyésben 102 hold kaszálója kiadó. — Értekezni lehet Valentin Gábornál I. t. 195. sz. a.

Fiók-péküzlet megnyitás.

Tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy a Pap cukrász-féle (III. t. 9. sz. a.) házban

FIÓK-PÉKÜZLETEMET

e hó 28-án megnyitom és úgy ottan, valamint eddigi Betlehem-utcai I. t. 270. sz. a. lakásomban és ízletemben minden időben bármiféle süteket elvállalok. Nálam naponta kétszer egészen friss és izléses sütemények, fehér és barna házi kenyerek, továbbá friss élesztő, különféle minőségű s finom lisztek és zsemlye-morzsa lesznek kaphatók.

A nagyérdemű közönség irántam eddig tanúsított bizalma lehetővé tette, hogy sütőüzletemet a városnak két közel eső pontján rendezhettem be. Az eddigi bizalmat és pártfogást a jövőre nézve azon ígéret mellett kérem, hogy megrendelőim és vevőim igényeinek mindenkor a legpontosabban fogok eleget tenni.

Lakásomon egy HOWE-féle varrógép jutányosan eladó.

Szentes, 1887. évi november 25.

Kiváló tisztelettel

REICHENBACH JAKAB,

sütemester
SZENTESÉN.

Tészták és húsfélék sütése elvállaltatik.

Nem tetsző áru fennakadás nélkül bérmentesen visszafogadtatik.

TICHO BERNÁT

Minták és árjegyzék ingyen és bérmentesen küldetnek.

kereskedelmi üzlete

Brünnben, Krautmark 18./62. sz. saját házában

küld utánvétellel:

Egy maradek Brünni posztókeilmét tisztá gyapjuból, 3.10 méter hosszút, egy teljes öltözethez 5 frt.	Egy maradek felöltő-kelmét tisztá gyapjuból, 2.10 méter hosszút, egy teljes felöltőnek 8 frt 50 kr.	Tíz méter terno velourt, tisztá gyapjuból, 60 cm. széleset, minden divatos színben 4 frt.	Tíz méter karrfrozott ruhakelmét, 60 cm. széleset, teljes ruhának 2 frt 50 kr.	Egy vég rumburgi oxfordot moshatót, jó minőségű, teljes 30 rőf 4 frt 50 kr.	Egy vég ZEPHIRT, a legjobbat s legdivatosabbat jó férfingeknek és öltözethez, teljes 30 rőf 6 frt 50 kr.
Egy maradek Palmerston, 2.10 méter hosszút, teljes téli kabátnak 5 frt 50 kr.	Egy maradek Mandarint, tisztá gyapjuból, 2.10 méter hosszút, teljes téli kabátnak 9 frt.	Tíz méter hölgy-kelmét, tisztá gyapjuból, minden divatos színben, kétszeres szélességgel 8 frt.	Egy vég házi vásznat 1/4, 29 rőf 4 frt 50 kr. 1/4, 30 rőf 5 frt 50 kr.	Egy vég kíng-szővetet, 1/4 széleset, teljes 30 rőf, jobb mint a vászon 6 frt 50 kr.	
Egy maradek stájer lodent, 2.25 méter, egy teljes vadász kabátnak 5 frt.	Tíz méter kalmukot, divatos színű, moshatót, 60 cent. széleset 2 frt 70 kr.	Tíz méter Valeria-flanellt, moshatót, félgyapjuból, legújabb színben 60 cm. széleset 4 frt.	Tíz méter ruha-barchetet, moshatót, gyönyörű mintákban, 60 cent. széleset 3 frt 50 kr.	Egy vég siffont, C. számút, teljes 30 rőf 5 frt 30. CC. sz. legjobb minőségű 6 frt 50 kr.	Egy vég kanevászt, 1/4 széles, 30 rőf, lila 4 frt 80 kr., lilaszaból 30 rőf, lila, piros 6 frt.
Egy ingeket, Klattanit, fehérét v. színeset. I. rendű 1 frt 80 kr. II. rendű 1 frt 20 kr.	Női ingeket, siffonból, hímeeze 3 darab 2 frt 50 kr.	Tíz méter Nigger Lodent, tisztá gyapjuból, legújabbat ősz és téli ruháknak, kétszeresen széleset 5 frt 50 kr.	Egy lótakarót, 190 cm. hosszút, 130 cm. széleset, igen jó minőségű 1 frt 50 kr.	Egy téli kendőt, 1/4 hosszút, tisztá gyapjuból 1 frt 50 kr.	
Tíz-tizenkét méter hollandi szőnyegmaradékok, igen tartósat, különböző mintákban 3 frt 60 kr.	Egy rips-garnitúrát, mely áll 2 ágy- és 1 asztalterítőtől 4 frt 50 kr.	Egy jute-garnitúrát, mely áll 2 ágy- és 1 asztalterítőtől 3 frt 50 kr.	Jute-függönyt, török mintát, teljesen 2 frt 30 kr.	Női juhgyapju kabátot, (Jersey), minden színben, szép szabású 2 frt.	Egy double velourkendőt, 1/4 hosszút, tisztá gyapjuból 3 frt 50 kr.

Minden palack és önkupak Brázay Kálmán cégfeliratával van öntve.

Brázay Kálmán sóborszesze

gyors enyhítést eszközöl: esuz, szaggatás, fagyás, fog és fejfájalmak, szegyenység benuulások stb. ellen. Fogtisztító szerül is ajánlható, a mennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti és a száj tisztá, szagatlan ízt nyer a szesz elpárolgása után, valamint ajánlatos e szer fejmosásra is, a hajidegek erősítésére és kitűnő hatással van a kenő-gyuró gyógyomdnál (massage.)

Védjegy 319. és 320. szám.

Mindenki a saját érdekében fog cselekedni, ha az utánzatokól óvakodik.

Ára egy nagy üveggel 80 kr., egy kisebb üveggel 40 kr.

Használati utasítás mellékeltek. Kapható: Budapesten: Brázay Kálmánál, múzeum-körút saját ház és Szentesen: Dobray S., Soós Albert, Abaffy L., Szépe, Robicsék Gáborné, Szénássy, Podhradzky, Várady, Zuckermann, Szabó, Ujváry, Ifj. Vecsery és Gunst Dávid urak kereskedésében.

Minden palackon a fenti védjegy látható.

!! A legújabb!!

borkezelési rendszer szerint kezelt saját termésű új borait ajánlja — lepecsételt üvegekben és hordó számra — a legolcsóbb áron Szentesen Dobray Sándor kereskedő s bortermelő.

ÉRTESÍTÉS.

Alólirott tisztelettel hozom a t. e. örlető közönség tudomására, hogy a vásártéren levő, 30 év óta fennálló, jó hírnévnek örvendő, Tóth József birtokát képezte

első szentesi „nagy gőzmalom”

megvettem.

Malmom a legjobb órló szerkezettel van ellátva, mely által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a t. örlető közönség minden irányú igényeinek a legjobban és legpontosabban megfelelek.

Minden nemű örleményt elfogadok oly formán is, ha azzal megbízott nem küldetik, mely által a t. örlető közönség az idővesztéstől meg van óva.

Az ily örlemények pontos és hiány nélküli átszolgáltatásáért felelősséget vállalok.

A n. é. közönség pártfogását kéri:

Tóth Árpád,

gőzmalom-tulajdonos.

Eladó föld.

Sarkadi Nagy Sándorné királlysági 5 fertály és a régi téglaház-dülőben egy első osztályu házutáni hereföldje örök áron eladó.

Alkut lehet tenni I. t. 130. sz. a. Sarkadi Nagy Sándorral.

Péküzlet-megnyitás.

Alulirott tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy e hó 5-én özv. Németh Józsefné I. tized 418. sz. a. házában

peküzletet nyitok

s mindig egészen friss süteménnyel szolgálhatok. Elvállalok házaktól kenyér sütést reggeli 8 órakor, más sütni valót reggeli 8 órától délutáni 3 óráig.

Tekintve azon sok évi pártolásra, melyben üzletem a t. közönség részéről a Pollák Emánuel örökösök házában részestlni szerencsés volt, ezutánra is bátorodom e pártolást kérni, melynek pontos kiszolgálás által való kiérdemlése főtörekvésem leend.

Tisztelettel
Lakos Gábor,
sütő mester.

Hirdetmény.

Szentes város hatóságánál 1888 dik évi január 1-én alkalmazandó 10 rendőr ruha illetményének, nevezetesen:

Sötétkék színű posztóból 10 darab nyári, 10 darab téli zubbonynak;
Sötétszürke színű posztóból 10 darab nyári, 10 darab téli lengyel nadrágnak, 10 darab rendőr köpönyegnek;

Vitorlavászonból 20 darab zubbony, 20 darab lengyel nadrágnak; továbbá

10 darab kemény rendőr kalap, 10 darab viaszos vászon kalaptakaró, 10 darab lószőr forgó, 10 darab apró szőrű bárányszőr kucsma, 10 darab micsi s pka, 10 darab katona nyakkendő, 10 darab folyó számmal ellátott karkötő, 10 darab fehér „rendőr” címernek; 10 pár nyári, 10 pár téli magyar eszímának előállítására zárt ajánlati verseny útján a tanács által szabadon választandó vállalkozónak ki fog adatni.

Felhívotnak vállalkozni kívánók, hogy lepecsételt borítékba zárt s 0 kros bélyeggel ellátott ajánlataikat, a vállalati összegnek megfelelő 10% bantpénzzel, — s azon nyilatkozattal, hogy a feltételeket ismerik, alólirott tanácsnok hivatalos helyiségében, hol a feltételek bővebben megtekinthetők, f. évi december 12-én délután 3 óráig amnyival inkább adják be, mivel a netán később beadott ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Szentes, 1887. november 25.

Nagy Imre,
tanácsnok.

A körös-tisza-marosi ármentesítő és belvízszabályozó társulat 1887. évi október 31-én Szentesen tartott rendes közgyűlése.

(Vége.)

A társulat központi választmányában Debrecenyi Endre elhalálása, Vinteritznek, Mitrovsky Vladimir uradalmi tisztartójának eltávóása, valamint Füzesséry Kálmán mint Náray család volt megbízottja megbízatásának visszavonása miatt előállott tagsági fűresedések a bekés-bábockai szakaszon Mészáros Endre Mezőtúr város polgármesterével és Krebsz Ferencel, a miúdszent-apátfalvi szakaszon Pozsonyi Eckhárd Ottokárral történtek be.

Bánffy Gyula (Makóról) a társulat felosztásának elhatározása iránt beadott indítványát azon indoklásal, hogy ezen indítványának végrehajtását a fennálló törvényekkel szemben ez idő szerint kivihetőnek nem tartja, visszavonta és napirendről levétetni kérte, mi is a közgyűlés által tudomásul vétetett.

Ezután a **Bánffy Gyula** makói érdekeltségi tag második indítványára került a sor, melyben elhatározatni kéri, hogy a tartalékalap képzésére alapszabályilag kilométerenkint 1000 frtban megállapított összeg 150 frtra szállíttassék le.

Az e tárgyban kifejtett vitát az alábbiakban ismertetjük:

A tartalékalapnak kilométerenkint 1000 frtról 150 frtra való leszállítását **Bánffy Gyula** írásos indítványában azzal indokolja, hogy ezen leszállításra és az alapszabályoknak megfelelő módosításra a társulat anyagi helyzete s azon körülmény szorít bennünket, hogy a kormánybiztosi szerencsétlen gazdálkodás következményeit enyhíteni különben módunkban nem áll. A közp. választmányunk ezen indítványra vonatkozólag véleménye az, hogy az alapszabályok illető szakasza továbbra is érvényben fentartandó. (Felkiáltások: elfogadjuk, nem fogadjuk el.)

Füzesséry Kálmán (Makóról) elvileg osztja **Bánffy** indítványát s szerinte már eddig is gondoskodni kellett volna az alapszabályok vonatkozó részének megváltoztatásáról.

Garzó Imre (H. M. Vásárhelyről) előadja, hogy akkor, mikor a társulat megalakult, a tartalékalap képzésére, hogy az kilométerenkint 1000 frtban állapították meg, egy hang sem merült fel. Épen a legközelebbi katastropha bizonyítja azt, hogy végzetlen veszedelem bekövetkeztetik ott is és onnan is, a mikor és a honnan ezé ágában síresen az embernek gondolni. Legyenek bármily erősek föltéseink, a véletlen esetek még erősebbek lehetnek. Csak egy esetet vesz föl: megtörténhetik az, hogy mind a felső Tisza, mind a Körös, mind a Maros összevágó időben áradnak és eddig nem tapasztalt vízmagasságot érnek el és közvetlen veszedelmet okoznak, mely óriási költségeket kíván, holott ha ily költségek lassan tétetnek össze, akkor a társulatnak hosszabb idő alatt ezen védelmezésre szükséges költségei együtt vannak, nem kell magas kamat mellett kölcsönpénzre szorulnunk, erre való a tartalékalap. És mikor a mi tanulságaink oly költségek és oly veszélyekkel állnak szemben, a melyekre itt a példa megvan, akkor kérhetnénk, hogy ezzel a 33 ezer frttal, mely csak a kistisza szakadás betömésénél fölmerült összegnek felét sem adja ki, ugyan mit tehetnénk? Szólv meggyőződése szerint tehát a beadott indítvány teljességgel tarthatatlan. Már most kérhetnénk azt, hogy a felső vidékiek, például a körösmentiek, sokalják a kilométerenkinti 1000 frtot, hogy ő nekik oly nagymérvű szerencsétlenségeik nem is történuhettek, ezt megengedem; de ide lent bizonyos az, hogy a fenyegető veszedelem, melyre késznek kell lennünk, rendkívül nagymérvű, melylyel szemben 224 ezer frt sem volna kielégítő, tehát hogy éppen mi alsó és közép Tisza vidékiek sokaljuk a kilométerenkinti 1000 frtot, ez szónok előtt megfoghatatlan. Hiszen ugy segítjük egymást, hogy a mire esetleg mi magunk a védelem óriási költségeinél fogva képtelenek vagyunk, abban támogatnak bennünket a felső vidékiek is; azért nem máltánytalan, hogy ők is hozzájárulnak és ide lent részesüljenek a védelem terheiben, mely védelem egyebektől eltérte azért is szükséges és költséges, mert az ő vizeik aláfolványu nekünk veszedelmet okoznak. A tartalékalap éppen arra való, hogy ily segítséget közvetítsen, és éppen az alsó vidéknek nem volna jó dolga, ha magának kárára leszállítaná a tartalékalapot. Más kérdés az, hogy miként rovassek ki a tartalékalap, mennyi időre s mennyi idő alatt hajtassék be, erről lehet vitatkozni s jobb megoldási módot keresni, hogy ezen teher minél s mire költessék, de itt mostan elvi kérdés van szőnyegen, és ebben a kérdésben a felhozott szempontok a közp. választmány többségét arra indították, hogy tartsuk meg a kilométerenkinti 1000 frtot.

Horváth Gyula a közgyűlést arra kéri, hogy am bány kérdés megbirálását az ő személyiségével, kormánybiztosi gazdálkodásának ügyével összeköttetésbe hozhatni, hogyha kellemetlenséget akar valaki előidézni, azonban ez aligha vinné előbbre a társulat javát, ugyanazert e kérdésben személyes indokokat a közgyűlés belekeverni tartózkodják. Itt határozottan egy kérdés van szőnyegen, hogy a 225 kilométer hosszú gátvonal egyáltalában az indítványozott tartalékalappal, a 30 ezer frtos alappal fenttartható, megvédehető-e vagy nem? Felelet: nem, mert egy árvízvédelem alkalmával csak a karóknak egyszerű megmozdítása vajjon nem kerül-e nagyon sokkal több összegbe? Tehát ha a karóknak egyszerű megmozdítása az egész vonalon okvetlenül, és a védelem első berendezése 30 ezer frtnál többé kerül, méltóztassanak egyáltalában a személyes indokoktól akkor, mikor a társulat megvédéséről van szó, teljes mértékben eltekinteni. A 225 kilométernyi gátvonal megvédésénél oly tartalékalapról lehet szó, melynek legalább annyianak kell lenni, hogy az első védelem szükségletének elég legyen, és szőnok kéri, méltóztassék a közgyűlés a társulat jól felgott érdekeit szem előtt tartani és kéri a társulat érdekében oly összeget meg-

szavazni, mely egy komoly veszély elhárításának meg feleljen, mely egészen változatlanul, számszerint kilométerenkint legalább 1000 frt legyen, hogy ne legyünk annak kitéve, hogy árvízvédelem idejében objektumaink felett kapkodjunk, vitatkozzunk, míg az alatt az árvíz bennünket elönt.

Schmidthauer min. megbózott szerint a társulat véd-képessége első rendű és abszolút kötelességünk, emélfogva szóló engedelmet kér, ha a közp. választmányi javaslat indokaira való figyelemmel, melyeknek alapján a választmány szótöbbsége a kilométerenkinti 1000 frtot fentartani kívánja, szóló az indítványra vonatkozólag azon nehézségre utal, hogy a minisiteriumban a tartalék alapnak ily mérvben való leszállításba aligha engednénk bele; ezen feltevésre pedig jogosítja szólót azon körülmény, hogy az eddig jóváhagyott ármentesítő társulati alapszabályok között nem találunk olyat, hol a tartalék alap oly csekély összegben volna megállapítva: emélfogva szóló a társulat védbiztonsága érdekében kéri a közgyűlést, méltóztassék a közp. választmány javaslatát elfogadni.

Bánffy Gyula (Makóról) **Horváth Gyula** beszédjére hivatkozva kijelenti, hogy indítványában foglalt azon kifejezésben: „a kormánybiztosi szerencsétlen gazdálkodás“ egyáltalában nem reóttál **Horváth Gyula** személyére, mert ő (**Horváth Gyula**) egyáltalában nem is gazdálkodott. Ezen rectificató után szabadságot vesz magának ugy a **Garzó Imre**, mint a minisiteri megbízott (**Schmidthauer**) által előadattakra kijelenteni, miszerint mikor ezen indítványát megtette, egészen tudomásával birt annak, hogy ezen védgátakra 10 millió frt fektetett be oly célból, hogy teljes védképes állapotba hozassanak; tudomásával birt annak is, hogy a kezelési fentartás címén a költségvetésbe tekintélyes összeget szóktak megszavazni. No hála Istennek, általános veszedelem még eddig be nem következett. Ha nem mondja a minisiteri biztos ur, mintha ezen társulat egy speciális lenne evvel a 150 frttal, fel sem hoztam volna, de így bátor vagyok egy társulatra hivatkozni, hosszukóki társulatra, melynek 168 kilométer gátvonalára kilométerenkint 150 frt tartalékalap van megállapítva, és hivatkozom a felső torontái ármentesítő társulatra, hol magyar mérőföldenkint 1000 frt alap van biztosítva, mely pedig kevesebb az általam proponált 150 frtnál. **Garzó Imre** ur előadására az a megjegyzése, hogy beszéde a 10 millió frton épített gát teljes elítését foglalja magában és olyan desperátus állapotban sem lehetünk, minőnek helyzetünket **Garzó ur** jellemzi, mert eddigelő is biztosítottuk magunkat. Ami azt az észre vételét illeti, hogy a Tisza legnagyobb vizénél másfél méterrel magasabban épített védgátakat az ár képes volna meghágni anélkül, hogy képes volnánk azokat megvédeni, előadja, hogy ily esetben maga már a tartalékalap sem lenne elég. Már most egy oly társulat, mely minden órában azt hangoztatja, hogy nem képes a reá nehezedő terheket viselni, sem arra, hogy újabb költségeket vállaljon magára, kell hogy elve legyen a akarekosságv. Ezek az indokok vezérlettek engem t. k. ezen könyve máségre, amint előttem szólók kifejezték. (Közbeszólások: elfogadjuk, elfogadjuk)

Horváth Gyula megkőszöni **Bánffy**nak a személye irányában tanusított jó indulatát, de nem éri magát azon helyzetben, hogy elfogadhassa azt, mert ha egyáltalában akár alatta álló, akár felette álló közegek bármint tettek, ez szóló saját személyiségének ténye, melyért minden időben a felelősséget elvállalni kötelességének éri.

Réöck társ. helyettes főmérnöknek is van **Bánffy Gyula** indítványa ellenében észrevétele. Beismeri, hogy a tartalék alap magas, összehasonlítva mind azon társulatok általánosságával, a hol csak szóló megfordult; azonban vannak körülmények, melyek ezen talán söréms helyzet fentartását kívánatosá teszik. Tökéletesen igaz, hogy a gátak az 1881. évi vízszin felett másfél méterrel lettek kiépítve, de méltóztassanak meggondolni, hogy a hatalmas gáttestek meg a vízkereztségen keresztül nem mentek. Méltóztatnak azt is tudni, hogy a Körös mentén a gátvonal egy része csak ideiglenesen van kiépítve és hogy egy védelem esetén nagyobb költségekre lesz szükség, mint ha egész mértékkel volnának kiépítve, tehát kizárva annak lehetősége nincsen, hogy a 81-ikénél nagyobb víz ne lehessen, mert a szabályozási munkálatok folyamában vannak és a társulat éri a szabályozás hatását legjobban, mert a szabályozási munkálatok alattunk kevésbé építvek ki. Indítványa az, hogy míg a gátak teljes mértékkel ki nem épültek, méltóztassék ezt a tartalék alap általánv fentartani. (Közbeszólások: nem fogadjuk el)

Fekete Márton társ. főigazgató: T. K. Nem meggondolatlanul, hanem hosszas és beható vita után állapodott meg a közp. választmány abban, hogy a mai nehé viszonyok dacára ez egy nagyobb érdeke a társulatnak, melyet semmi körülmények között magára hagyani nem szabad, t. i. a vízvédelem érdeke. A közp. választmány dacára a társulat nehé pénzügyi helyzetének azon igen helyes nézpontból indult ki, hogy mindenek felett főérdeke a védelem érdeke ennek a társulatnak, mely geográfiai helyzete tekintetében egyetlen áll, melyet három folyó vesz körül, melyek közül kettő az újabb szabályozási munkálatok következtében árvízét a harmadikba oly gyorsan zúditja, hogy semmiféle eshetőség nincsen kizárva, ismervén azt, hogy ez által a harmadik folyó lefolyása oly lassává tétetik, hogy vize hetekig stagnál. Miután ezen társulat ily nehé vízvédelemet teljesít, nagyon nagy figyelem fordítandó arra és lelkiismeretesen meggondolandó, hogy esetleges vízveszély esetén meglepetésektől ne keljen tartani.

Az, amit méltóztatott **Bánffy Gyula** ur a hosszukóki társulat gátvédelmi tartalékalapjáról fehozni, azt mondja szóló erről, hogy ezen társulat tartalékalapja alig lehet reánk irányadó, mert ott gyorsan jön az ár és gyorsan húzódik el, de itten nem az a helyzet, nálunk hónapokig tart az árvíz. Amit évenként költségvetésünkben a gát fentartására előirányozunk, oly csekély összeget képvisel, melyből árvízvédelem esetében az első szükségletet is aligha tudnánk előteremteni, tehát szükséges, hogy oly tőke álljon rendelkezésünkre, melyet

bármely pillanatban felhasználnunk lehessen. Iyenkor, t. i. vízveszély esetében, t. közgyűlés, igen nehé elindulni házai kölesőn után s nem mondok többet, csak azt, mi legutóbb ért bennünket: 93 ezer frt készpénzünk volt, és igen rövid idő alatt nemcsak ezen összeg felemésztetett, hanem ezen kívül egy igen nagy összeg, hát ilyen eshetőségek nincsenek kizárva. Igen helyesen jegyezte meg **Réöck** főmérnök ur, hogy a mi gátjaink meg a vízkereztségen nem mentek keresztül, ezen körülmény maga elég, hogy körültekintően járjunk el ezen kérdésben. Szóló nagy horderejtűnek és igen komoly jelentőségűnek tartja **Bánffy** indítványát, hogy akkor a nagy társulatnak 225 kilométer hosszúságv gátvonalára 30 ezer frtban állapítottassék meg a tartalékalap; ezen 30 ezer frt azon összegben felül, melyet költségvetésünkben előirányozunk, az első védelemnél sem feend elengedő s elő fog állani azon kényserhelyzet, hogy köleső után kell futkosnunk s melyet hogy megkaphassunk, hetekig kell várakoznunk. Tehát főigazgató mind-ezeknek komoly megtótolása után azon meggyőződésben van, hogyha valamikor leszállítjuk a tartalékalapot, ezt csak arra az időre halaszthatjuk, mikor bizonyosak vagyunk benne, hogy gátjaink a próbát kiállóták, addig pedig lassunk szorgalmasan a tartalékalap képzéséhez s ne változtassuk meg alapszabályaink ide vonatkozó rendelkezését, mely gondosan providált.

Udvardi Sándor (Szentésről) hosszabb beszéd után, melyben a régi társulat gátjainak állékonyságára vonatkozólag a múltban tapasztaltakat hozza emlékezetbe s egyebek közt azt mondja, hogy azokat nem igen éltették a gátelészásoktól, **Bánffy** indítványához hozzájárul.

Kristó Nagy István (Szentésről) ugy van meggyőződve, hogy minden közgyűlési tag a takarékoságv mellett van, szóló is azok közé tartozik, de olyan takarékoságv, melyet **Bánffy Gy.** ur indítványoz, nem óhajt, mert hogy 225 kilométer hosszú gátvonalnak 33 ezer frt tartalékalapja legyen, ezt tartalékalapnak nem is tudja mondani. Szóló — ugy mond — nem képes, hogy hosszabb beszélen, elegendő tart annyit mondani, hogy azt az indítványt nem tudja elfogadni, oly tartalékalapot nem kíván, melynek címén a társulat többet költ. Hiszen ha tartalékalapunk lett volna, a kistisza zsilipszakadás dacára sem merültek volna fel mai bajaink. A tartalékalap mindenkor a társulat pénze, melyet a társulatnak módjában áll a maga javára takaréktárlag gyűmőszőstetni.

Bánffy Gyula (Makóról) mint indítványozó zárszóval csak azért kíván éini, nehogy a főigazgató előadása tévedésben tartsa a közgyűlés tagjait aziránt, hogy az indítványozó által előhozott hosszukóki társulat nincsen olyan nehé helyzetben, mint mi vagyunk, de igen is sokkal terhebb helyzetben van, mely is abban áll, hogy a Duna magas vizállása mellett a Tisza árve a beömlésnél (Títel mellett) lefolyásában gátolva van. A másik indokot a veszély elhárításának módjára vonatkozólag, hogy ez megtörténhet kevesebb tartalékalappal is, onnan veszi indítványozó, hogy veszély esetén a társulat megkeresésére a községek kötelesek közmunkaerejüket munkasereikkel együtt ingyen kirendelni (Közbeszólások: közező díjazandó!) Nem áll; a közmunkaerő ingyenes! (Közbeszólások: de csak az utolsó szükségben, végveszély esetén vehető igénybe, mikor már késő lehet, és akkor is belvédelemre.)

Sarkadi N. Mihály (Szentés város polgármestere) tekintettel a társulat egyes tagjainak súlyos köztelerveiselési állapotaira s a jelen viszonyoknak különben is súlyos voltára indítványozza, hogy a tartalékalap az egyes szakaszoknál megtakarított összegekből kepeztesék, mely uton ugyanis a szükséges összeg 3—4 év alatt összegjönne anélkül, hogy az érdekeltek nagyobb megterhelhetésre volnának utalva, tehát ezen indítvány még a **Bánffy** urénál is kedvezőbb.

Szóltak még röviden a vitához **Major Miklós** (Makó város polgármestere), ki **Bánffy** álláspontját védi s különösbbe a közmunkaerő igénybevétele tekintetében azon meggyőződésének ad kifejezést, hogy igen is, a közmunkaerő a társulat ingyen kirendelheti, a mint tette is a legközelebbi katastropha alkalmával, mikor a társulat megkeresésére Makó város közmunkaereje kiállott.

Fekete Márton főigazgató kétségvbe vonja, hogy a társulat ingyen közmunkaerőt használt volna, mert a társulat fizetett emberekkel dolgoztatott s így a makóinak is fizettek

Major Miklós válaszolja, hogy ő mint polgármester a közmunkaerőt kirendelte s ezen közmunkaerő a határ belvédelménél ingyen munkálkodott is, mely Makó városnak 3000 frtjába került, de ő ezt a társulat ellen nem követeli, egyszerűen csak felhozta igazolásul annak, hogy a közmunkaerő a törvény reudeleténél fogva igen is ki lehet rendeltetni, a mint ez tényleg Makón megtörtént.

Fekete Márton főigazgató még mindig kétségvbe vonja, hogy a társulatnak közmunkaerő ingyen dolgozott volna, mert a társulat a zsilipszakadásnál működött napszamosait mindenkor pénzzel fizette s ingyen közmunkaerő a zsilipnél Makóról tudtával nem volt.

Major Miklós: De dolgozott a belvédelemmel, a határ biztosításánál.

Fekete Márton: Az meglehet, de ez egészen más oldalát jelenti a dolognak.

Még csak **Udvardi Sándor** kívánt volna szólni, azonban a közgyűlés türelmetlenkedő „eláll“ felkiáltására szándékától ellállt.

Ezek után **gróf Károlyi Tibor** társ elnök a kérdést szavazásra olyképv tette fel, hogy első sorban a közp. választmány határ javaslata és **Bánffy Gyula** indítványa, esetleg azután **Bánffy Gyula** indítványa és **Sarkadi Nagy Mihály** indítványa közt történi a szavazás, az „igenek“ a közp. választmány javaslata mellett, a „nemek“ pedig **Bánffy** indítványa mellett fogván nyilatkozni. Később a szavazási forma az elnök újabb kijelentése folytán akképv változott meg, hogy **Bánffy** indítványa a közp. választmány javaslataval el-lentében „igenuel“ való szavazásra tüzeltet ki.

A szavazási eljárás megejtetvén **Bánffy Gyula** in-

ditványára 1309 en, a közp. választmány határ. javaslatára 681-en szavaztak, melynek eredményéhez képest Bánffy indítvány, vagyis a tartalékalapnak kilométerenként 1000 forint 150 fillér leszállítása 628 szöveggel elhatározott: és a társulati alapszabályok ily értelemben módosítani rendeltettek.

A tisztavölgyi társulat közgyűlésére a társulat részéről Fekete Márton főigazgató és Havriár Dániel közp. vál. tag küldettek ki.

Végül tárgyalás alá vétetett Bánffy Gyulának irásában benyújtott indítvány a választmányi és társulati rendes közgyűlések székhelyének Szentestől H.-M. Vásárhelyre leendő átvitele tárgyában, melyet a beadvány akként indokol, hogy a közlekedés nehezségei a társulati érdekeltség jelentékeny részét gátolják abban, hogy Szentest városban érdekeik képviselője végett időnkint megjelenjenek.

Egyébiránt maga az indítvány az alapszabályokat érintő részében így hangzik: „6. §. A társulat székhelye Szentest, rendes közgyűléseit és választmányi üléseit a társulat H. M. Vásárhelyen tartja.”

Bánffy Gyula fentebbi indítványát következő beszéd kíséretében ajánlja a közgyűlésnek elfogadásra:

T. K! Azon indok, melyet indítványomban felemlítettem, minden higgadt és mellettekintetek nélkül gondolkodó érdekeltségi tag urat meggyőzhet arról, miszerint ezen indítványra engemet nem az ösztönzött, hogy az érdekeltségi tagok között összehátróztatás támaszszak, egyik vagy másik tag irányában rokon- vagy ellenszenvet keltsék, hanem indított a közlekedés nehezsége, mely társulatunk érdekeltségének tekintélyes contingensét gátolja abban, hogy érdekeink, melyek közvetlenül a „szere” utalnak, védelme szempontjából a társulat legfontosabb ügyeinek intézésénél személyesen megjelenessen. Korántsem akarja indítványozó a társulat eddigi berendezését megbolygatni, hanem csak azt elérni, hogy a mindszent-apítfalvi szakasz kötelekében állók érdekeinek felügyeletét könnyebben teljesíthessék. Ugyanazért kéri a közgyűlést, fogadja el az indítványt úgy, amint az beadatott, nevezetesen méltóztatassék elhatározni, hogy az alapszabályok 6. §-a akképp módosítsassék, hogy a társulat székhelye is hagyaték továbbra Szentesten, a társulati közgyűlések és vál. ülések pedig tartatassék H.-M. Vásárhelyen. (Felkiáltások: elfogadjuk, elfogadjuk — nem kell!)

Sarkadi N. Mihály (Szentest polgármestere) az alapszabályok 6-ik §-ának változatlanul fentartását indítványozza.

Fekete Márton főigazgató: Sajátságos helyzet az, melyet a közp. választmány e tárgyban hozott határozatának tolmácsolásával elfoglul. Ugyanis jelen indítvány nem éppen ebben az alakjában volt a közp. választmány tárgyalása alatt, hát szövege nem tudja, hogy ha rászakodók indítványozó újabb módosításához, mely szerint csak rendes közgyűlések és vál. ülések helyét akarná H.-M. Vásárhelyre áttenni, nem jövőnk e oly helyzetbe, hogy e dologról nem határozhatunk érdemileg, nem határozhatunk éppen a miatt, mert a beadott indítvány ezen módosított alakjában még nem volt a közp. választmányban megvitatta.

Kriván Dénes (Maköröl) szerint jelen indítvány újabb alakjában nem önálló indítvány, tehát mi sem gátolja, hogy a közgyűlés azt ezuttal tényállás alá ne vehesse.

Horváth Gyula szerint az indítványnak módosított alakjában is ugyanazon lényege megvan, ebből kiindulva szóló egyáltalában azon nézetben van, hogy ezt a kérdést kár megkerülni, holott az indítvány egészen tisztán, világosan áll.

Meg méltóztatassék engedni — folytatja a szóló — hogy egészen tárgyilagosan előhosszom azon okokat, melyek engem vezettek a kérdésben és ajánlandók a társulat figyelmébe, s meg vagyok győződve, hogy ha komoly megfontolás alá vesszük ezeket, azon esetben oly megállapodásra jutunk, mely a társulat érdekeit elő fogja mozdítani.

T. K! A társulat a dolgok számtalan változatai között küzd; vannak a körülmények és a viszonyok által szolgáltatva olyan kérdések, melyeknek csakugyan a társulat minden tagjának figyelmét komolyan kell igénybe venniük, mely kérdéseket a társulatnak kellő komolysággal kell tárgyalnia. Mikor valaki nehez, komoly kérdések megoldása előtt áll, mikor a társulatnak egész erejére van szüksége, hogy a maga érdekeit bírja érvényesíteni, nem tudom, méltóztatassék-e higgadtan bírálat alá venni, hogy vajjon üdvös és célszerű e oly kérdéseket felvetni, melyeknek egy vagy más tekintetben való megoldása a különböző érdekek által különbözőképen interpretáltak és különböző visszahatásokat von maga után. (Felkiáltások: szavazzunk!) Már e felkiáltások is mutatják, mennyire a szenvedélyek uralma alatt állanak, hát vajjon szükséges e most e nehéz időben felvetni e kérdést, melynek felvetése időszerűnek egyáltalában nem tekinthető? Hát nem jobb volna ezeket a kérdéseket más alkalomra elhatározni, t. i. akkorra, mikor a társulatnak érdekeiben nem az áll, hogy mintegy bizonyos keserűséggel menjen a társulat közgyűlésébe, hanem az, hogy a társulatot megosztó kérdéseket ne hozzuk fel azért, hogy a társulat erejét koncentráljuk. Én azt kérem, méltóztatassék higgadtan megbírálat alá venni a mikor a társulatnak ily nagy komolyságu kérdései állanak eldöntés alatt, hogy akkor vajjon mily benyomást tesz az, hogy felvetitek oly másodrendű kérdést, melyet meg lehet egy másik közgyűlésben is oldani, mikor a szenvedélyek nem játszanak közbe. Hiszen többséget csinálni igen könnyen keresztülvihető dolog, hanem ez fluktuáló többség, mely egyszer egyiknek nyújt kedvezményt, máskor másoknak okoz keserűséget, ez nem fogja előbbre vinni a társulat ügyeit. Ezen kérdésnek tárgyalása felfogásom szerint bizonyosan nem áll a társulat érdekeiben. Hát kérem, ha eddigelé a társulatnak alapszabályai megváltoztatás a nem kerülték, hát méltóztatassék felvetni e kérdést akkor, mikor Szentest már vasúti csatlakozást nyerve vasúton megközelíthető, tehát akkor, mikor tényleg vált a vasúti kapcsolat, akkor a közgyűlések megtartásának helyét kérdés tárgyává tenni? Dehiszen kérem a gyakorlat még meg sem mutatta, mintha a társulat ügyeinek figyelemmel tartása az érdekeltség tagjai részéről olyan nagy akadályokkal járna, mert elvégre is a közgyűlés

mindössze csak egyszer gyűlt egybe, tehát e körülményt felvéve és azt, hogy ha ezen kérdés a végső is, csakugyan a legközelebbi rendkívüli vagy rendes közgyűlésre kiűzhetik, mert akkor bizonyos tapasztalatokra hivatkozhatunk, és azt mondhatjuk, hogy ime a gyakorlat ezt mutatta.

Tehát ezt a kérdést felvetni nem tartom a társulat érdekeiben fekvőnek; az, hogy szavazzunk, meg lehet, el is határozhatjuk a többség, hogy elvessék a közgyűlés helye; én azonban azt, hogy mostan a legrosszabb időben vetették fel a szövegben fekvő kérdést, igen erősen hangsúlyozom. Ekkor egyszersmind bekövetkezhetik, hogy jön egy másik indítvány — mert fluctuálnak e kérdések — jön egy másik többség és azt mondja, hogy vigyük Szegedre, és akadhat olyan is, mely azt mondja, hogy vigyük Szarvasra, — de hogyha a mai körülmények között olyan kérdésben határozunk, melynek tárgyalására szükség nincsen s mely a legközelebbi közgyűlésre bátran elhalasztható, vajjon azon megnyugvással fogunk-e határozni, hogy itten a társulat jól felgött érdekeiben hasznos működést végeztünk? Lehet, hogy kényelmi szempontból hasznos működést teljesítettünk, de nézetem szerint a társulatnak nem használtunk. Ugyanazért kérem a t. közgyűlést, e felett napirendre térni és elhatározni, hogy ez a kérdés a tárgyalásról levéssék és majd annak idejében adassék be, pl. a legközelebbi közgyűlésre és tűzessék ki annak napirendjére.

Elmondtam indokaimat, engem egyáltalában nem vezet erősebb, nem akarom azt, hogy akárki azt higgye, hogy felszólalásom által bárkinek szolgálatot kívánok tenni. Én ebben a kérdésben egyedül a társulat érdekét és nem Szentest keresem, mert azon nézetben vagyok, hogyha a társulat már egyszer közgyűléseket tart, akkor érdekeiben áll, hogy ott tartsa, hol a társulatnak székhelye, központi tisztviselői vannak, mert ha nem ott tartja, akkor ez az indítvány csak simulált, színelv, mely maga után vonja a székhely elvételét is, mert mi célja volna különben ezen indítványnak.

Gróf Károlyi Tibor társ. elnök a Bánffy Gyula indítványának tárgyalhatása iránt felmerült kételyek eloszlatása végett kijelenti, hogy az indítvány szövegéből irta bele e szót „rendes,” és pedig az indítványozó beleegyezése mellett, mert a rendkívüli gyűlések holtatásának meghatározására vonatkozó elnöki jogainak megszorítását különben nem tűné.

Sima Ferenc szakaszigazgató alpjában járul ugyan Horváth Gyula indítványához, azonban formailag ellenkező álláspontot foglal el ugy az indítvány, mint a közp. választmány határ. javaslatáival szemben. Szerinte ugyan is az alapszabályok módosítását tárgyzó indítvány kelő időben beadandó s a tárgysorozatban mint ilyen természetű indítvány felveendő. Ez az indítvány felszólaló szerint közgyűlésileg csak akkor tárgyalható, ha kelő időben beadva és a közgyűlés tárgysorozatába felvéve lett; ez azonban nem történt meg s éppen azért véleménye szerint ezen indítványt ezen közgyűlésen érdemileg nem is tárgyalható, és ha érdemileg tárgyalatik, az esetben bejelenti felebbezését.

Bánffy Gyula kijelenti, hogy indítványát tartalmazó beadványával a dolog egészen úgy történt, a mint mélt. elnök ur előadta, ezen kijelentés mellett indítványozó indítványát úgy, amint az felolvasatott, elfogadni kéri. (Felkiáltások: elfogadjuk, elfogadjuk!)

Gróf Károlyi Tibor társ. elnök Sima Ferenc kifogására válaszolva az alapszabályokban nem talál olyan pontot, mely miatt ezen indítvány tárgyalható nem volna.

Fekete Márton társ. főigazgató felvilágosítással szolgál, hogy az indítvány a tárgysorozatba azért nem volt felveendő, mert a tárgysorozat korábban adatott ki, mint az indítvány beérkezett; ez azonban főigazgató szerint sem gátolja, hogy ezen indítványt ne tárgyalhassuk.

Ezek után szavazásra kerülő a dolog Bánffy Gyula indítványa mellett *igennel* szavaztak 1171-en, *nemmel* az indítvány ellenében, tehát a közp. választmány javaslata mellett, mely az indítvány felett napirendre térté javaslat, 769-en, mihez képest Bánffy indítványa 402 szavazattöbbséggel határozta emeltetett, tehát az alapszabályok 6-ik §-a következőleg módosított: „A társulat székhelye Szentest, a társulat rendes közgyűléseit és választmányi üléseit H.-M. Vásárhelyen tartja.”

A jegyzőkönyv hitelesítésére Fekete Márton főigazgató, Temesváry Antal, Staib Ferenc és Zsoldos Ferenc küldettek ki.

Ezzel a társulati rendes közgyűlés éjjel 11 órakor véget ért.

Irodalom.

A „Magyar Háziasszonyok naptára”, mely immár negyedik évfolyamát járja, a magyar könyvtáron évről évre méltó felhőst kelt. Alig hisszük, hogy bárhol is hasonló naptár jelennek meg, egy a rendkívüli szép kiállítás, mint kitérő tartalom tekintetében.

A jelen (1888) évfolyam 20 ívre terjed és a 4 oldalnyi tartalomjegyzék már magában is egy kis füzetet képez, tanuságát téve a naptár gazdag tartalmáról. A naptár 12 részre van osztva 6. p. 1.) Csillagászati rész, 2.) Általános érdekű rész, 3.) Szépirodalmi rész, 4.) Ismeretterjesztő rész, 5.) Mulattató rész, 6.) Orvosi tanácsadó, 7.) Konyhászati rész, 8.) Kertészeti rész, 9.) Háztartási rész, 10.) Könyvtelési rész, 11.) Hirdetési rész, 12.) Tartalomjegyzék.

A tartalom főrészeinek az elősorolása is már ólénk képét nyújt a naptár bő tartalmáról; mind az, a mi egy háziasszonyt, egy nőt, egy művelt hölgyt érdekelhet, képviselve van benne s ha a tartalmat közelebbről megtekintjük, úgy találjuk, hogy annak minden egyes cikke szakavatott tollból folyt. Tanuúi és szórakoztató egyaránt lehet e naptár mellett, mely má nem is naptár már, hanem inkább a magyar nők, a magyar háziasszonyok nélkülözhetlen évkönyvévé, almanachjává nőtte ki magát.

Tekintsünk csak végig — bár röviden — a naptár tartalmán.

Egyik főrészt a naptárnak természetesen a szépirodalom képezi. És ez egyik nagy érdeme a „MAGYAR HÁZIASSZONYOK NAPTÁRÁNAK”, hogy tág tért nyit a szépirodalomnak, de válogatva és éles szemmel bírálva csakis igazán jó műveket vesz fel a szépirodalmi részbe. Céljának megfelelőleg, hogy a szórakoztatás mellett tanítson is, a naptár ismeretterjesztő rész címe alatt a legkitérőbb cikkeket közli, melyeknek minél nagyobb körben elterjedése csakis ösztönben kívánatos, amennyiben oly sok kitérő gondolatot tartalmaznak, hogy azok jótékony hatása elmaradhatlan és csakis a műveltség terjesztését idézheti elő.

Mielőtt a második és ugyazólván főrésze, a szorosan háztartási és gazdasági a naptár áttérne, mulattató részt közöl, melyben a szellemet szórakoztatja, a kedélyeket felvidítja.

Áttérve már most a szorosan gazdasági részre következik először az orvosi tanácsadó. Gyakori betegségek rövid, világos ismertetése és e betegségeknek házi szerelkekre való kezelésének, különösen az orvosi segély megérkezéig az első segély nyújtásának előadása teszik e részt rendkívül fontosá és figyelemre méltóvá.

A könyvtelési rész ez évben különösen gazdag. Nagyobb és kisebb igényeknek megfelelő étlak közt az év minden napjára, ezenkívül még 17 rendkívüli étlapot is. A kertészeti rész fő tartalmát a hávi teendőik képezik konyha-, gyümölcs- és díszkertekben, valamint a méhészen. A háztartási rész hávi teendőikön kívül lefektet és előadott rovatozatot is közöl.

Végre áttérhetünk a 3-ik főrésze, a könyvtelésre. A naptár előző, valamint jelen évfolyamának is érdeme, hogy a könyvtelést a magyar nők körében meghonosítja, mi által a rendszert, pontosságot és lelkismeretséget egyfelől, másfelől a takarékoságot mozdítja elő.

A sok tanulmány és szórakoztatón fölül különösen ez teszi a naptárt oly becsessé, hogy nem szabadna sehol sem hiányoznia, a hol a szülők jó példával előljárni kötelességüknek tartják és a hol másfelől önmaguk eljárását is ellenőrizni akarják. Ily egyszerű és mégis rendszeres könyvvezetés hányzort vehetett volna gátat a korai törekvéstől!

A „MAGYAR HÁZIASSZONYOK NAPTÁRA” csak rendkívüli ajánlásra lehet méltó, különösen ha dus tartalma mellett még jutányos árat is tekintetbe vesszük!

A munka ára fűtve 1 frt, kötve 2 frt. Megrendelések a „Magyar Háziasszony” c. lap kiadóhivatalába, mely e naptárnak is kiadója, intézendők. Megrendelhető bármely könyvkereskedés útján is.

CSARNOK.

A kít az ékszerék megvakitanak.

Délebed után történt, hogy Nagy Frigyes és Pöllnitz báró Sanssoucióban sétálván, előbbi kérdezte kísérőjét, vajjon szándéka-e elmenni azon este az álarcos bába. A báró igenlőleg válaszolva Nagy Frigyes így szöla hozzá: Ezt szeretem! Így legalább biztos vagyok abban, hogy egy álarcost még is fogok ismerhetni!

„Éz még kérdés, felség, ha felelsmer-e,” viszonzá Pöllnitz.

„Oh minden bizonyal, önt, kedves báró, 1000 álarcos közt is felelsmerem.”

„Bocsánat,” viszonzá a báró, „nem akarok ellent mondani, hanem bevárhatjuk majd az estét.”

„Tehát, hogy lássa, kedves báró, mennyire biztos vagyok benne, 1000 drb. Frigyes aranyat adok önnek, ha fel nem ismerem.”

„Előre is igen köszönöm felségednek, igazán nem mertem hinni, hogy ma szerencse csillagomat ismét lássam.”

„Ne örüljön előre, kedves báróm. Hanem most már maradjunk ennél, én megtartom szavam.”

A bárónak első dolga volt, a mint a királytól elbucszott, Berlin egyik gazdagabb kereskedőjéhez menni, kinek 1000 tallért ígért jutalmat, ha neki terve kiviteleben segítségre lend. Ez pedig abban állott, hogy azonnal lehetőleg nagy mennyiségű ékszereteket hordjon össze, melyekkel Pöllnitz az nap este a bában megjelenék, jól számítván, t. i. hogy a király e sok ékszer láttára bizonyára nem fog benne az amugy is folyton penzzavarban levő s töméredek adóssággal terhelt udvari emberre gondolni.

E jött az est. Az álarcos bába nagy sokaság gyűlt össze. A király, úgy látszott, hasztalanul keresé a bárót a tömegben, miglen egyszer egész figyelmét egy gazdagon öltözött örmény vonta magára, kinek turbanja, öve s minden darab öltönye csillogott a legdrágább ékszerék halmazától. Ez álarcos általános feltűnést keltett, mindenki — ki csak tehette — hozzá toladott, hogy valamiképen meg tudhassák, hogy ki legyen ő. A hozzá intézett kérdésekre az álarcos evaitoztatott hangon felelvén, senki sem ismerhette fel.

A király kíváncsi lévén tudni, hogy ki birhat országában ily borzasztó kincs-csel, kísérteből egy udvaroncot küldött az örményhez. A küldött azon válasszal érkezett vissza, hogy a tudakolt egyen Hollandiából való s ott a gyarmatokban sok birtokkal rendelkezik; s azért jött Berlinbe, hogy a királynak terveket mutasson fel, melyeknek elfogadásá esetében Porczshonban megtelepedni szándékozik. De hogy mily tervek legyenek azok, erre azt felelé, hogy csak a királynak fedezheti fel.

Erre a király, ki maga is álarcon jelent meg s kinek kíváncsiságát az idegen most már teljesen felelsigáta — maga szőfította meg az idegent. — Felhasználá ugyszólván összes beszélő tehetségét, hogy az idegen személyét s annak terveit va amiképen megismerje, de eredmény nélkül. Az örmény makacszkodott, hogy csak a királynak teheti meg feledezéseit. — Ekkor a király elvesztvén türelmét, lerántá magát álarcat s kiáltá: „Az ördögbe is, a király tehát én vagyok.” — „És én Pöllnitz vagyok,” viszonzá gyorsan az ál-hollandi, levéve hasonlólag álarcat. Frigyes egy pillanatra meg volt lepve, de aztán mosolyogva fordult vissza s eltűnt a tömegben.

Másnap csakugyan elküldé a király udvaroncainak egyikétől a megígért 1000 Frigyes aranyat.

A prósa.

— Nő nevelés. Öreg ezredes (a növeldeből hazakerkezett unokahúghoz): Húgom, megérkezésem tiszteletre készits nekem egy grogot!

Unokahúg (zavartan): Grogot? Bácsikám azt nem tudok készíteni!

Ezredes: Micsoda? még grogot sem tudsz készíteni? Hát mi az isten nyilat (tanultatok voltaképp abban a növeldeben?)

* * *
Kiméletlen. Vén kisasszony. Ah, orvos ur, én nagyon beteg vagyok, heves fájdalmaim vannak a mellemben és hátamban.
Orvos Mutassa meg a hátát.
Vén kisasszony. Miért?
Orvos. Hogy megvizsgálhassam.
Vén kisasszony. De szégyen'em,
Orvos (boszankodva). Nincs miért, az öregség nem szégyen.